

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	2 november 2023
Agendapunt:	13
Onderwerp:	Wijzigingsverordening afvalstoffenheffing 2022 en 2023
Portefeuillehouder:	wethouder Rien Wijdeven

Heesch, 19 september 2023

Inleiding

De verordening afvalstoffenheffing regelt de inkomsten voor de gemeente met betrekking tot het inzamelen van de huishoudelijke afvalstoffen. In de gemeente Bernheze wordt onderscheid gemaakt tussen het vastrecht en het variabel tarief. Gemiddeld betaalt een huishouden in de laagbouw voor het variabele deel €100,- (€16,- / lediging) per jaar.

Bij de voorbereidingen voor de leges- en belastingverordening 2024 en de actualisatie van ons afvalstoffenbeleid, zijn we tot de ontdekking gekomen dat de vastgestelde tarieven voor het variabele deel bij de hoogbouw (2022 en 2023) niet correct waren en tot een disproportionele lastenverzwaring zouden leiden. Om te voorkomen dat inwoners van hoogbouw een disproportionele hoge heffing van gemiddeld €340,- (€46,25 / lediging) voor het variabele tarief zouden moeten betalen, vragen wij uw raad de verordening afvalstoffenheffing 2022 en 2023 met terugwerkende kracht via een wijzigingsverordening aan te passen.

Voorstel

1. Het tarief als genoemd in:
 - a. artikel 1.1.6 van de tarieventabel behorende tot de Verordening Afvalstoffenheffing 2022 te wijzigen van € 45,00 naar € 0,00 voor het variabel tarief.
 - b. artikel 1.1.4 van de tarieventabel behorende tot de Verordening Afvalstoffenheffing 2023 te wijzigen van € 46,25 naar € 0,00 voor het variabel tarief.
2. Om de als gevolg van beslispunt 1 onderdeel a en b te derven opbrengsten 2022 en 2023 á €120.000 te dekken uit de reserve nader te bestemmen.
3. De verordening tot wijziging van de tarieventabel behorende tot de Verordeningen Afvalstoffenheffing 2022 en 2023 met terugwerkende kracht vast te stellen.

Argumenten

- 1.1 *Bij het hanteren van de verordening wordt een disproportioneel bedrag opgelegd aan de hoogbouw.*

Een huishouden betaalt € 16,- per lediging voor een 240 liter container, wat tot een gemiddeld bedrag leidt van circa € 100,- per huishouden per jaar. In de hoogbouw kost het ledigen van een container € 46,25, waarbij een huishouden gemiddeld € 340,- per jaar betaalt. De € 46,25 per lediging wordt namelijk verdeeld over het daadwerkelijk aantal bezette woningen (leegstand wordt niet meegerekend). Daarmee is het jaarlijks te betalen bedrag afhankelijk van het aantal containers, het aantal aansluitingen per hoogbouwcomplex en de bezettingsgraad.

Het bedrag ligt voor de hoogbouw daarmee vele malen hoger als we uitgaan van de huidige verordening. De kosten voor het variabel tarief zijn niet in verhouding tot de diensten die er tegenover worden gesteld. Dit leidt zeer waarschijnlijk tot een significante extra hoeveelheid

aan bezwaarschriften. Overigens hebben de huishoudens binnen de hoogbouw net als alle andere huishoudens wel het vastrecht betaald voor 2022 en 2023.

1.2 De inkomsten uit de afvalstoffenheffing mogen niet meer dan kostendekkend zijn.

Wanneer de huidige verordening afvalstoffenheffing wordt gehanteerd, betekent dit dat er meer inkomsten worden gegenereerd en de afvalstoffenbegroting meer dan kostendekkend is. Dit is niet toegestaan. De inkomsten voor het variabel deel waren ingeschat op een gemiddelde van €100,- per huishouden per jaar. De inkomsten liggen in de praktijk hoger. Met de huidige heffing ligt de aanslag voor het variabel deel in de hoogbouw met een gemiddelde van €340,- per huishouden per jaar.

1.3 Er is geen juridische grond om een ander belastbaar feit of nadelig tarief op te leggen ten opzichte van de verordening afvalstoffenheffing 2022 en 2023.

Voor 2022 en 2023 kan de raad het tarief aanpassen via een wijzigingsverordening. Dat kan wanneer juridisch gezien de wijziging niemand benadeelt. Een lager tarief opleggen is toegestaan, maar het eventueel verhogen van het tarief is niet toegestaan. Ook het opleggen van een ander belastbaar feit, door bijvoorbeeld het vastrecht te verhogen, is voor 2022 en 2023 juridisch niet toegestaan. Een wijzigingsverordening is een beperkt besluit en geen nieuwe verordening.

1.4 Een ander variabel tarief opleggen voor de hoogbouw kan niet onderbouwd worden.

Het ene huishouden binnen de hoogbouw betaalt een ander bedrag dan het ander huishouden, terwijl de verzamelcontainers bij ieder hoogbouwcomplex iedere week worden geleegd. Zoals bij paragraaf 1.1 vermeld wordt de hoogte van het bedrag ook bepaald door het aantal huishoudens, de bezettingsgraad en het aantal containers per hoogbouwcomplex. Hierdoor is er geen eerlijke manier om een variabel tarief op te leggen. Inwoners in de hoogbouw kunnen niet sturen op hun kosten doordat zij geen keuzevrijheid hebben hoe vaak zij hun restafval aan de straat zetten.

1.5 Een toekomstbestendige oplossing wordt uitgewerkt in het afvalbeleid.

Diftar heeft als doel inwoners te stimuleren beter afval te scheiden. Deze methode werkt zeer effectief om meer grondstoffen terug te winnen. Het is daarbij eerlijk dat iedere huishouden gebruik maakt van dezelfde heffingssystematiek en verhoudingswijs voor zijn/haar vervuiling betaalt. Daarom is het van belang om voor de lange termijn naar een structurele oplossing toe te werken. Dit op te korte termijn implementeren is niet mogelijk omdat dit om een gedegen voorbereiding vraagt. Wij stellen voor om dit in het afvalbeleid op te nemen.

1.6 Misgelopen opbrengsten ter waarde van circa € 120.000 worden gedekt uit de reserve nog nader te bestemmen.

In 2022 en 2023 hebben de circa 600 huishoudens wel een aanslag voor het vastrecht ontvangen en geen aanslag voor het variabel tarief ontvangen. Dit betekent dat in deze periode € 120.000 (2x € 60.000) aan opbrengsten niet zijn ontvangen. Deze misgelopen opbrengsten willen wij dekken uit de reserve nog nader te bestemmen en niet uit de reserve afvalstoffenheffing. De reserve afvalstoffenheffing wordt gevormd door alle mutaties die plaatsvinden binnen afval, dus gevormd door alle huishoudens. Dekking uit de reserve afvalstoffenheffing zou betekenen dat de overige huishoudens bijdragen aan het niet opleggen van diftar bij de hoogbouw.

Risico's

1.1 Inwoners in de hoogbouw dienen voor gft beter gefaciliteerd te worden om het afval apart aan te bieden.

Inwoners binnen de hoogbouw hebben niet de mogelijkheid om hun gft en etensresten apart aan te bieden. Uit de sorteeranalyse uit 2019 blijkt dat het restafval gemiddeld genomen voor 41% uit gft-afval bestaat, waarvan 37% uit etensresten. Aangezien inwoners in de hoogbouw geen voorziening hebben voor hun gft en etensresten, produceren zij onbedoeld extra restafval in vergelijking tot de laagbouw, die wel over een aparte gft voorziening beschikken. Wanneer de gemeente Bernheze kiest voor diftar in de hoogbouw, is het van belang rekening te houden met het gft aanbod wat nu nog wordt vermengd met het restafval. Overige afvalstromen zoals PMD, glas, textiel en papier kunnen overigens wel gewoon via de gebruikelijke wegen aangeboden worden.

Kosten en dekking

Door in 2022 en 2023 het variabel tarief te laten vervallen loopt de gemeente inkomsten mis ter waarde van circa € 60.000,- per jaar, dus totaal € 120.000,-. Deze misgelopen inkomsten dekken wij uit de reserve nog nader te bestemmen.

Vervolg

Deze verordening wordt aangehaald als "Wijzigingsverordening tarieventabel afvalstoffenheffing 2022 en 2023". Na vaststelling treden deze in werking op de dag na die van de bekendmaking en werkt terug tot 1 januari van het belastingjaar waarop de afzonderlijke verordeningen betrekking hebben. Dat is aldus 1 januari 2022, respectievelijk 1 januari 2023.

De wijzigingsverordening wordt op de daartoe gebruikelijke wegen gepubliceerd. In de Mooi Bernheze krant wordt een melding gemaakt en verwezen naar www.officielebekendmakingen.nl. De verordening afvalstoffenheffing 2024 wordt later dit jaar ter besluitvorming voorgelegd aan het college en de gemeenteraad. Inwoners binnen de hoogbouw worden door middel van een brief geïnformeerd.

Evaluatie

Er wordt een afval- en grondstoffenbeleidsplan opgesteld. Onderdeel van dit beleidsplan is ook de wijze van afval inzamelen in de hoogbouw en hoe we diftar voor de hoogbouw toekomstbestendig kunnen inrichten. Het beleid wordt begin 2024 aangeboden aan het college en de gemeenteraad. Om de situatie van 2022 en 2023 te voorkomen willen wij voor 2024 het vastrecht voor de hoogbouw verhogen. Hierbij wordt mogelijk onderscheid gemaakt tussen één-persoons- en meerpersoonshuishoudens.

Bijlage(n): De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

1. Tarieventabel Afvalstoffenheffing Bernheze 2022, 44297
2. Tarieventabel Afvalstoffenheffing Bernheze 2023, 44298

Burgemeester en wethouders,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'P' followed by a horizontal line and a small flourish.

Peggy Hurkmans
secretaris

A handwritten signature in blue ink, featuring a series of loops and a long horizontal line extending to the right.

Antoine Walraven
waarnemend burgemeester